

DELO ŽIVLJENJE

glasilo delovne skupnosti tovarne obutve alpina žiri

LETNIK 15

STEVILKA 7

ZIRI, JULIJ 1976

Nekaj novosti v Pirmansensu

Pirmansens je znano središče čevljarstva in njej vzporedne industrije v Nemčiji. Vsaka tri leta tukaj organizirajo sejem čevljarstva in mesto postane za 10 dni čevljarstva metropola sveta, kot to imejuje tuji časopisi.

Letos je bil sejem od 13. do 19. maja. Prikazani so bili vsi novi dosežki tehnike predelave materialov, izdelave obutve, prikazan napredek avtomatizacije strojev in drugih izpopolnitev do sedaj uporabljenih strojev. Konstruktorji, proizvajalci strojev, tehnologi in ostali so se izkazali in pokazali vse, kar so tri leta ljubosumno čuvali in je predstavljalo poslovno skrivnost posameznih tovarn.

To je bil 11. zaporedni sejem in istočasno tudi najbolj popularen. Obiskalo ga je preko 84.000 strokovnjakov z vsega sveta, med njimi tudi kralj čevljarstva, kot zapadni svet imenuje Thomasa Bata, sina pokojnega Bate, ki je lastnik največje čevljarstva v svetu, saj ima 36 tovarn obutve na vseh celinah s centralo v Kanadi.

Splošna ocena novosti na sejmu je lahko dobra, čeprav posebne tehnološke revolucije ni prinesla. Verjetno je zato delno kriva tudi splošna

gospodarska kriza, ki stresa svet zadnja leta. To je gotovo zaviralo hiter razvoj avtomatizacije v naši industriji, ki je seveda povezana z velikim finančnim vlaganjem.

Največ sil je bilo vsekakor usmerjenih v izpopolnjevanje obstoječih strojev, v avtomatsko povezovanje obstoječih strojev, ki bi predstavljali zaključen del proizvodnega procesa, predvsem pa je bilo povsod opaziti, da je bil končni cilj zmanjšati izdelovalni čas ter zmanjšati fizični napor.

Predvsem pri izdelavi cenejših vrst obutve pa so bile nakazane tudi nove smeri tehnologije ob ustreznem strojnem parku, kjer lahko nekaj ljudi izdelava največje možne količine standardne polplastične obutve za manj zahtevne kupce. Taka obutev mora biti zelo poceni, kljub velikim investicijam v stroje in orodja, iz česar sledi, da mora biti velikoserijska proizvodnja, sicer izdelki ne prenesejo visokih stroškov amortizacije strojev in orodja.

V klasični opremi je poseben napredek pri šivalnih strojih, kjer šest strojev hkrati šiva okrasne šive brez delavke in sicer po vnaprej določenem programu. Stroji

so centralno vodeni z luknjanim trakom, ki se previja iz kasete v kaseto.

Skratka, videti je bilo dovolj zrelih dosežkov, kdaj pa jih bomo mogli pre-

saditi v našo proizvodnjo je vprašanje, saj bomo morali najprej s sedanjo opremo zaslužiti za nakup modernejše.

Anton KLEMENČIČ

V Sovjetsko zvezo 370.000 parov

Od 31. 5. do 10. 6. 1976 je bila v Moskvi izbira kolekcije obutve za leto 1977. Z jugoslovanske strani so se izbire udeležili predstavniki izvoznega podjetja CTX in vsi predstavniki izvoznih čevljarstev podjetij.

Kakor je poznano, se deli izvoz v SZ po ključu, oziroma po odstotkovni zastopanosti posamezne delovne organizacije v izvozu na zahodno tržišče. Tako znaša naš ključ po nepopolnih podatkih za leto 1977 3,25 %, kar predstavlja 325.000 parov obutve, računano na 10 milijonov parov izvoza v SZ iz Jugoslavije v letu 1977.

Za vsako delovno organizacijo je bil izdelan plan po vrstah obutve, vendar pa izbrani modeli in količine odstopajo od plana, seveda v korist tiste obutve, za katero so sovjetski kupci najbolj zainteresirani, to so ženski škornji. Tako je bilo izbrano:

ženski škornji	8 modelov	225.000 parov
salonke	5 modelov	70.000 parov
troterke	1 model	10.000 parov
ženske sandale	6 modelov	65.000 parov
Skupaj	20 modelov	370.000 parov

Seveda se bodo te količine še spreminjale glede na naše potrebe oziroma proizvodne možnosti in cene.

Pri izbiri nismo imeli nobenih težav, naša kolekcija je kupcu ustrezala tako po vrsti obutve, kakor po pestrosti. Najpomembnejši pri vsem pa je ključ, zato nam mora biti vsem jasno, da brez zahodnega izvoza ni vzhodnega. Bili so primeri naših podjetij, ki so imela veliko moderno kolekcijo, vendar so kljub temu dobili naročilo po ključu. Pomembno je tudi to, da je kupec zahteval izključno poliuretanske podplate, vzorci z gumijastimi podplati niso več zanimivi.

Letos smo prvič pravočasno predložili tudi kolekcijo PU podplatov našim proizvajalcem obutve, ki so jih uporabili pri izdelavi kolekcije za SZ.

Tako je bilo poleg naših modelov še okrog 150 vzorcev drugih podjetij z našimi podplati. Končno je bilo izbranih 16 modelov z našimi podplati.

Kaže torej, da se nam ni treba bati za delo, kakšne bodo pa cene, bomo vedeli pa šele v jeseni.

Marijan BOGATAJ

**Ob Dnevu bojca,
4. juliju
in Dnevu vstaje
slovenskega
naroda**

**čestitamo vsem
članom delovne
skupnosti!**

— proizvodni problemi — proizvodni problemi —

v Alplasu

V oddelku plastike se srečujemo in borimo z različnimi problemi. Nekateri se nanašajo prav na oddelek plastike, ki predeluje polipropilenske in PU tekoče mase. Nekateri problemi so članom našega kolektiva znani. Drugi pa so take narave, da je dobro, da z njimi nekoliko pobliže seznanimo člane naše delovne skupnosti. Dovolite, da se ozrem nazaj v bližnje preteklost. Kako je sploh nastal oddelek plastike. V začetku leta 1973 je bil nabavljen prvi stroj za predelavo polipropilenskih mas. Zatem je kmalu prišel k hiši prvi stroj Canon za predelavo tekočih PU mas. Od začetka je bil mišljen samo za laboratorijske poizkuse.

Že tu so se pojavili prvi problemi, kam namestiti te stroje, ker ni bilo prostora. Začeli so se krčiti skladišni prostori, meter za metrom. Kakor so prihajali stroji, tako se je moralo skladišče umikati. Kljub temu je bilo nujno postaviti nekaj večjih strojev čisto na drugem koncu v hali. Ti stroji se rabijo za predelavo PU in TP granulato v vbrizgom in predelava PVC mas. S tem, ko se je pripravljala proizvodnja termoplastičnih in PU izdelkov je bilo nujno organizirati še vzporedne dejavnosti. Te so orodjarna aralditnih form ter orodjarna kovinskih form in orodja. Ti oddelki so bili organizirani.

Začeli smo delati prve PU in polipropilenske izdelke. Toda sedaj ni bilo dovolj primernih delavcev. Začeli smo prihajati iz vseh strani, iz vseh oddelkov. Zaradi tega je tudi strokovna usposobljenost zaposlenih v plastiki tako zelo raznolika. Med zaposlenimi so kemiki, čevljarji, kovinarji, gumarji, mizarji, večina pa je nekvalificiranih. V začetku leta 1974 je že stekla proizvodnja bolj organizirano, pokazali so se že prvi rezultati.

V letu 1975 pri povprečno zaposlenih 77 delavcih je bil dosežen celotni dohodek 45.959.470,00 din. Ko se je proizvodnja tako hitro dvigala, so se vzporedno tudi pojavljali različni problemi in napake. Eden glavnih in največjih problemov je bil prevelik procent škarta pri PU izdelkih. Drugi nič manj pomemben problem je delovna disciplina. Premalo izkoriščen delovni čas, s tem v zvezi tudi prenizka storilnost. Tretji problem pa je neizpolnjevanje dobavnih rokov in nered v oddelku. To so tisti problemi, ki so najbolj občutljivi in otipljivi. Posebno za tistega, ki ne živi z oddelkom, ki morda pride skozi delovne prostore enkrat mesečno ali pa še to ne. Zaradi tega smo bili že velikokrat kritizirani na različnih mestih. Včasih upravičeno, včasih pa ne; so pa vzroki za stanje tako kakršno je, globlji.

Velikokrat kritizirajo tisti, ki niso seznanjeni s problemi, s katerimi se srečujemo in tudi ne vedo, kako se predeluje tekoče PU mase. Nekateri pa kritizirajo zavestno, da bi škodovali in še poslabšali položaj in odnose v delovni organizaciji.

Na dobronamerno kritiko smo pa vedno pripravljeni. Zavedamo se, da za kvaliteto, disciplino, storilnost, organizacijo dela v samem oddelku, red in izpolnjevanje dobavnih rokov, odgovarjamo mi sami; vodje obrata, vodja izmene, mojster in tehnolog, seveda pod normalnimi delovnimi pogoji.

Naj na kratko razčlenim problem škarta, ki se nam pojavlja v preveliki količini.

Na to vpliva veliko dejavnikov, kot so: nepravilna sestava mase, transport, skladišče, nje, pretečeni rok uporabe, posebno važno je to v zimskem času, potem konstrukcija form, pravilno razmerje med komponentami, čiste forme.

Največji problem, ki se pojavlja občasno, so zračni mehurčki, kar nam povzroča največ škarta. To je zelo kočljiva zadeva; ne da se hitro ukrepati.

Včasih se odpravi z zamenjavo mase ali menjavo tehnike vlijanja in obračanjem form. Nikdar pa ne moreš točno odrediti: takole naj se dela, pa bo dobro.

S tem v zvezi nastajajo zastoji na vrtiljakih, obenem pada storilnost in tudi disciplina.

Zamujanje dobavnih rokov; ta problem ima še globlje korenine, začne se že pri naročilu, planiranju, izdelavi vzorcev, izdelavi form in orodja. Če tu že vsi kasnijo, potem je sigurno, da bo tudi oddelek plastike kasnil.

Velike težave imamo, kadar delamo za domačo proizvodnjo, ker je tako neenakomerno planirano. Če navedem samo dva konkretna primera: Stroji za izdelavo termoplastičnih peta so v marcu, aprilu in del maja delali s polovično zmogljivostjo. Sredi maja smo dobili nalogo za izdelavo velike količine peta, kar je zelo razveseljivo. Na žalost pa so roki taki, da so kapacitete vseh treh strojev

premajhne, če brezhibno delajo v dve izmeni. Smo pred dejstvom, da zavestno mudimo dobavne roke ali pa organiziramo še tretjo izmeno. Seveda je tu posredi vprašanje delovne sile in dodatni stroški. Se težje pa je to, ko bo ta količina izdobljena, bodo stroji zopet stali, ker ni izdelanega plana za daljše obdobje. Isti problem je z GBF stroji. Pet meseč smo delali samo poizkuse in vzorce, tako da so stroji praktično izkoriščeni komaj 30%. Sedaj smo dobili naloge za izdelavo šal, vendar orodje še ni pripravljeno, prav tako ne material, roki izdelave pa že potekajo. Ko bomo uspeli narediti orodje in nabaviti material, ne bomo mogli loviti dobavnih rokov, čeprav bomo delali v tri izmene in še ob nedeljah.

In zopet bo plastika tisti krivec, ki se ne drži rokov.

S tem sem hotel prikazati le del problemov, s katerimi se srečujemo. Če bomo hoteli delati boljše, hitreje, bo treba še mnogo storiti. Prostori se obetajo v določenem času. Potem bo treba misliti na nove investicije za bolj sodobna osnovna sredstva. Uvesti bo treba tudi analizo materialov, da bo dobavitelj vedel, da lahko kontroliramo dobavljen material.

Uvesti bo nujno treba tudi nove artikle in izdelke. Vpeljati bo treba bolj dolgoročno planiranje, da bomo vedeli vnaprej, kaj bomo delali in bolj enako porazdelitev. Mislimi bomo morali tudi na izobraževanje zaposlenih in vodstvenega kadra v oddelkih. Dobro bi bilo, ko bi imeli kakšno literaturo iz te panoge. Morda tudi kakšen strokovni ogled podjetja, ki ima dobro organizirano proizvodnjo plastike.

Vse to mislim, da bi pripomoglo k odpravljanju napak. Zavedati se moramo, vsi, ki smo združeni v procesu dela in da so nam zaupana družbena sredstva v upravljanje, da z njimi proizvajamo čim več in čim boljše in da jih še nadalje oplemenjujemo, ker le s tem bomo sebi izboljšali ekonomski položaj, hkrati pa tudi širši družbeni skupnosti.

Stanko MRLAK

v obratu Gorenja vas

Pri tako razdrobljeni proizvodnji kot jo imamo v Alpini, ki hkrati delamo od športne obutve in do modnih salonarjev, nastajajo mnogokrat zelo velike težave od nabave materiala pa do končnega izdelka. Tudi izdelovalca zgornjih delov Gorenja vas se srečuje s težavami, katerih največ ne moremo predvideti vnaprej.

Če analiziramo ves potek dela, moramo najprej pričeti pri pripravi dela za prikrrojevalnico. Največje težave v prikrrojevalnici so vedno ma-

teriali, kateri so mnogokrat slabši in neprimerni za izdelavo zgornjih delov. Večkrat ugotavljamo, kaj narediti z materiali ali jih dati v delo ali pa partije zavrniti nazaj, delavce pa poslati domov. Seveda pa je nas vseh velika napaka v tem, da skoraj pod »NUJNO« zagotovimo delo, da bi proizvodnja tekla normalno naprej, s tem pa ob slabih materialih delamo tudi slabo obutev. Nič manj pa ne zadržuje proizvodnji proces manjkajoči material. Če dam samo trenuten primer,

da nam manjka material za plane od 96 do 100, sekamo pa 118 plan ter so že v šivalnici izdelani plani do 113. Ob taki proizvodnji, pa bi radi uvajali plansko disciplino, to: da kako?

Drugi tak člen verige je samo delo v prikrrojevalnici. Veliko premalo se zavedamo, da so zgornji materiali zelo dragi in da prikrrojevalci delajo vsakodnevno z milijonsko vrednostjo. Kvaliteta gotovega izdelka zavisi v precejšnji meri od kvalitetnega prikrrojevalca (materiali morajo biti sparani, trdi skupaj, mehki skupaj, struktura, barva itd.).

Tretji člen verige pa je šivalnica. Pri delu v šivalnici se že zbirajo dveh vrst napake in sicer: napake šivalnice in prikrrojevalnice. Veliko več pa v šivalnici zavisijo napake od posameznih delavcev, ker tukaj ne vplivajo materiali v taki meri kot v prikrrojevalnici, seveda pa morajo biti kosji pravilno in točno nasekani.

V našem obratu smo imeli letos zelo velike težave zaradi izdelave tekaške obutve. Ravno pri tej izdelavi se je porušilo sorazmerje med pripravo in šivanjem katerega smo bili prej vajeni. Več delavk je sedlo prvič za šivalne stroje, kar pa se je zelo odražalo v kvaliteti izdelka. Druga slaba stran tega pa se je pokazala v dosegih norm. Nekatera dela so bila popolnoma nova in se jih delavke še po parih mesecih ne morejo privaditi

tako, da bi ob kvalitetnem delu dosegle tudi ustrezne norme. Dovolj nam pove že samo podatek, da smo imeli v aprilu kljub doplačilom, ki jih predpisuje pravilnik, povprečne osebnih dohodkov za 300.— din od ostalih oddelkov. V maju je bila ta razlika občutno manjša. Neugodje pa ustvarja tudi to, ker smo pričakovali pri teh čevljih samo velike količine, ki jih je tudi nekaj bilo, zdaj pa so nekateri artikli tudi izpod 1000 parov. Potem pa se še večkrat dogodi, da nitj za te količine ni dovolj materiala.

Včasih je veliko kritike glede neenakomerno razdeljenih norm, to se pravi, da isti delavec dosega pri različnih delih različne norme. Zanimiva pa je primerjava norm pri tekaških čevljih šivalnice Col in Gorenja vas, pri katerih ugotavljamo, da se dosegi istih del križajo, to se pravi, da so določene faze na Colu dobre v Gorenji vasi pa slabe in obratno. V takem primeru tudi normirec težko ugotavlja pravilno postavljane norme.

Dislocirani obrati kot sta Col in Gorenja vas pa se srečujejo še z drugimi težavami, katere so pogojene z obrati izven matičnega podjetja. Potrebno je mnogo več samostojnega odločanja, s tem pa se lahko naredi tudi več nepravilnosti, kot v matičnem podjetju, ki je ob vsakem času na voljo strokovno in druga pomoč.

Vinko Bogataj

Da bo material pravočasno doma ...

... morajo biti vozila vedno nared ...

— proizvodni problemi — proizvodni problemi —

v obratu na Colu

Ze prav na začetku moram poudariti, da je v našem obratu na Colu proizvodnih problemov več kot preveč. Veliko je takih, o katerih se je že veliko pisalo, razpravljalo na raznih sestankih. Zatorej jih ne bi omenjal. Dotaknil pa bi se problemov, ki so za naš obrat na Colu edinstveni in jih bi istočasno razporedil po težini problemov:

Delovni prostor je v našem obratu za normanji potek proizvodnje neprimeren, saj meri komaj 125 m². Naš proizvodni trak v nobenem primeru ni več primeren za sodobno proizvodnjo, kajti poznamo že razne moderne transportne in tehnološke trakove. Naš trak je na žalost še vedno lesen, kot smo ga imeli že pred 20. leti v šivalnici v Alpini.

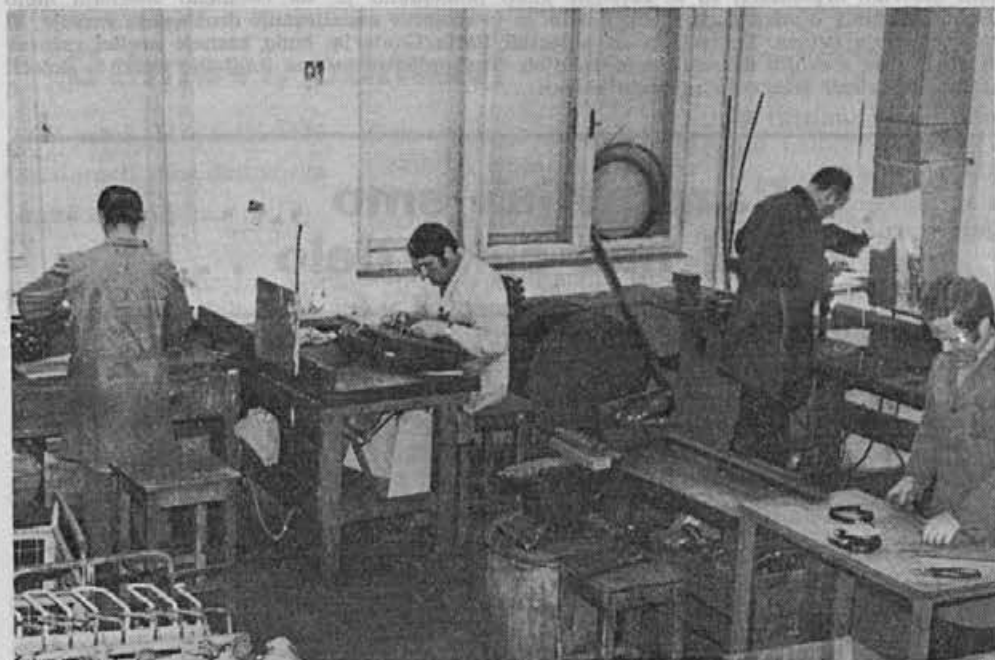
Obrat Col se je ustanovil oz. organiziral pred štirimi leti in to z odvečnimi osnovnimi sredstvi, s katerimi je OZD Alpina trenutno razpolagala. Tako se je delo v obratu organiziralo s starimi šivalnimi stroji in napravami. V štirih letih obstoja obrata na Colu se stanje strojev in naprav ni veliko izboljšalo. Kdor pozna tehnološki postopek šivalnic, ve kakšen problem je s slabimi šivalnimi stroji, izdelovati kvalitetne zgornje dele.

Naš kolektiv je v primerjavi z ostalimi izdelovalnicami zgornjih delov v Alpini razmeroma mlad. Torej so delovne izkušnje, ki so poleg izobrazbe glavni dejavnik sposobnosti nekega kolektiva pri izvrševanju zahtev proizvodnje, še dokaj mahjne. Tudi zato se pri različnih izdelavah proizvodni problemi ne prestopajo ponavljajo.

Velik problema za naš obrat je tudi velika oddalje-

Kdaj v novih prostorih?

Dobri sekalni noži — manj problemov

nost obrata od matičnega podjetja, kar se v velik meri odraža pri izvrševanju dnevnih planov, nabavi raznih manjkajočih materialov, strojev in delovnih naprav.

Oddaljenost nam povzroča tudi velike težave pri sodelovanju z ostalimi službami kot so: razvojna, kadrovska itd. Da bi vse te probleme zmanjšali, je po mojem edina rešitev za naš obrat, izgradnja novega obrata, ki bi imel

poleg šivalnice še pri krojevalnico in ostale pomožne prostore, kot so skladišča, garderobe in drugo.

Dejstvo je, da so problemi bili in še bodo, posebno v proizvodnji. Vsi se moramo prizadevati, da bi teh problemov, ne samo v našem obratu, temveč tudi v delovni organizaciji, bilo v bodoče čimmanj.

Marjan SPEH

Zakon o združenem delu naj postane osnova za bolj smotno delo!

Začetek gradnje nove hale

Gradnja proizvodno-skladiščne hale se je končno začela. Pogodbeni rok za izgradnjo je 30. 4. 1977.

Konstrukcija hale nad temelji bo tipska po načrtih Splošno gradbenega podjetja »Primorje« iz Ajdovščine. Elementi za omenjeno tipsko halo so montažni iz naravnega armiranega betona.

Izvajalec gradbenih del oziroma pogodbenih del je splošno gradbeno podjetje »SAVA« Jesenice.

»Mala ustava« je v razpravi

Osnutek zakona o združenem delu je v javni razpravi. Prvi nam je o tem spregovoril republiški sekretar za delo Pavle Gantar. Zlasti podrobno je obravnavaj nov način oblikovanja dohodka in delitev dohodka. Pomembno je, da se zavedamo, da gospodarimo z družbenimi sredstvi, da se v polni meri zavedamo odgovornosti do družbe, ki jo sestavljamo mi vsi.

Vodilni in predstavniki družbenopolitičnih organizacij ter samoupravnih organov vseh žirovskih delovnih organizacij so se zavedali, kako pomembno je, da natančno spoznajo idejo osnutka zakona o združenem delu. Zakon je pravzaprav nadaljevanje družbenega razvoja, ki ga utemeljuje ustava. Delavci, ki so poslušali Pavla Gantarja, bodo kasneje nosilci razprav in dogovorov v svojih delovnih organizacijah. Tudi odgovornost za izvajanje načel in določil zakona bo zlasti ležala na njihovih ramah...

Pri razpravah o osnutku Zakona o združenem delu je sodeloval tudi tovariš Sket iz škofjeloške Jelovice.

**Razpravljali smo . . .
sedaj nas čaka delo . . .**

Posebna skupina, ki je pripravljala razprave o osnutku zakona o združenem delu, je menila, da morajo o tem vedeti in razpravljati vsi delavci Alpine. Udeležba na zborih je bila izredna, kar pa je razumljivo, saj so bili med delovnim časom. Razprav o posameznih zadevah sicer ni bilo veliko, kajti v tako veliki skupini je težko razpravljati, vendar se je pokazalo, da delavec hoče odločati o svoji usodi. Zbore delovnih ljudi smo programsko izredno zgoščili, saj je bila v razpravi predlagana še nova samoupravna organiziranost naše delovne organizacije in pa usmerjeno izobraževanje.

Alli bo Zakon o združenem delu prodril do vsakega delovnega mesta? Ali vemo, da je to odvisno tudi od vseh nas? Tudi mi sami si lahko oblikujemo delovne pogoje, način delitve dohodka, osebne dohodke. Ali bomo sposobni dvigniti pogled od našega stroja in pogledati še druge, se skupaj dogovoriti za boljšo delitev dela, bolje splinirati delo, da bo naš uspeh večji?

Usmerjeno izobraževanje, ki naj bi se začelo čez nekaj let, naj bi v večji meri povežalo šolanje s prakso, kajti le s tem lahko računamo na uspeh delavcev na delovnih mestih. Posebno je tudi važno, da je sistem enoten, da sposobnemu delavcu ni onemogočeno nadaljnje šolanje, da se usposablja res v okviru svojih interesov in seveda interesov neke tovarne. S tem pa računamo doseči večjo ustvarjalnost — boljše ekonomske rezultate. Jamstvo za to imamo že v svetu, kjer so ponekod že uvedli podobne načine usposabljanja.

Odmevi, odmevi . . .

V petek, 11. junija 1976 smo imeli zbor delovnega kolektiva Alpine.

Skopo odmerjen čas, obilo gradiva, slaba organizacija zbora in zelo na hitro podani referati, so pripomogli, da zbor ni dosegel tistega namena, zaradi katerega je bil sklican. Tudi samo gradivo ni bilo pripravljeno v taki obliki, da bi ga preprosto človek z lahkoto dojel. Zato niti ni čudno, če nas je ob hitro branem referatu o samoupravnih aktih polovico zaspalo in smo se zbudili šele ob koncu referata. Preprosto zato, ker možgani ne morejo hitro sprejemati vseh informacij.

Kar zadeva šolstvo — že 10 let trajajo razgovori in razprave o reformi. Tudi na zboru ni bilo predloženo kaj bolj otipljivega. Zaradi odlašanja šolske reforme, nastaja pri nas iz leta v leto večja kulturna in gospodarska škoda. Reforma šolstva je nujna. Današnji šolski učni programi so natrpani s snovjo, ki se oddaljuje od potreb znanja v današnjih življenjskih razmerah in pogojih bodoče samoupravne socialistične družbe.

V nekaterih razvitejših deželah so že prešli na 10

letno obvezno šolanje in v zadnjih letnikih imajo usmerjen pouk glede določene sposobnosti in nardarjenosti učenca ter potrebe gospodarstva. Nekaj podobnega in seveda našim pogojem prilagojenega, bomo morali uvesti tudi pri nas. Seveda bo treba ustrezno rešiti tudi nadaljnje šolanje na višjih stopnjah izobraževanja. Na ustanavljanje temeljnih organizacij združenega dela gledamo z nezaupanjem, vsiljeno od zgoraj, kot posledica kampanjske zaletavosti in eksperimentiranja.

V Alpini smo dosedaj imeli obračunske enote z določenimi samostojnostmi in tudi samoupravne organe v teh enotah, ki bi se morali v nadaljnjem razvoju razvijati in primerno združevati v višjo organizacijsko obliko, pogojeno delovnim procesom v Alpini, to je, podobno zamislim današnjim temeljnim organizacijam združenega dela. Namesto tega smo pred dvema letoma te najnižje samoupravne organe zamenjali in opustili ter začeli z ustanavljanjem temeljnih organizacij, ki jim ne vidimo ne repa ne glave. Brez krepkih organizacijskih izpopolnitev TOZD, ne vidim v njih

kakšne uspešne perspektive.

Ne razumem, zakaj ima enota Gorenja vas pogoje za samostojen TOZD, ko pa prikrojevalnica in prešivalnica Žiri s prešivalnico Col skupaj, z istim delovnim procesom nimajo pogojev za TOZD, čeprav so številčno in kadrovske močnejše. Kot kaže, je ustanavljanje TOZD le zadovoljevanje kampanjskih zahtev od zgoraj, ni pa odraz stvarnih potreb naše ali neke druge delovne organizacije.

Krajani Zirov se zavedamo, da bomo le s samoprispevkom in delom odpravili prah z naših cest in ulic. V par letih bo skoraj vsak krajan — razen onih, ki domujejo ob glavni cesti, ali stanujejo v družbenih stanovanjih dal za samoprispevek ali prispevek krajevnih skupnosti od ene do tri mesečne plače, v nekaterih primerih pa še celo več. To je velika obremenitev za našega delovnega človeka, ki želi, da se žirovske ceste uredi. Čutimo se pa zapostavljene, ko imamo od štirih cestnih povezav s sosednjimi občinami, še tri makadamske. Čeprav je logaška cesta že petnajst let kamen spotike in povod nerazumevanja med obema krajema, so ostale od vsega tega zgolj obljube in »same jame«, ki so

nam že nešteto krat premikale in pretresle vse kosti. Izjema je le nekaj kilometrov asfalta od Logatca do Cest. Tudi prebivalci ob vseh treh makadamskih vpadnicah so pripravljeno dati primeren samoprispevek in posojilo za ceste, če jih rešijo nadležnega prahu in samih jam. Tudi ostali krajanji smo pripravljeno dati ustrezno posojilo za ceste, toda dokler bodo odlašali z ureditvijo logaške ceste in del ceste do Osojnice, bomo tudi žirovski delovni ljudje odlašali z vpisovanjem posojila.

Do takrat pa nam bodo potrebna predvsem ustrezna vodovodna zajetja, da bomo lahko izmili prah iz glave in vratu, ko nas bo zakadilo na teh cestah. Verjetno bo treba dati posojilo za vodovod, da ne bomo vsako pomlad pili gnojnico in klor, višja naselja pa celo ostala brez vode. Ni nam vseeno, da se je denar, ki smo ga prispevali vsi prebivalci Slovenije od Prekmurja do Posočja, uporabil samo za izgradnjo dragih ljubljanskih podvoznic in obvoznic, vsa ostala makadamska cestišča od Prekmurja do Obsočja pa so urejevali le z obljubami.

Zahvaljujem se tovarišu direktorju, ki nas je na zboru predramil iz 100 minutne otopelosti s kratkim in jedrnatim na-

govorom. Zaradi graje za neudeležbo na prejšnjem zboru Alpine, bi rad opozoril, da to soboto niso imeli vsi oddelki prosto in je na primer sekalnica morala delati. Pa tudi objava po zvočniku za ta zbor je bila težko razumljiva in smo nekateri razumeli, da bo ta zbor v nedeljo. Tiskanih vabil za zbor, ki so bila namenjena članom kolektiva, pa ni nihče razdelil in sem jih opazil cel kup v soboto poleg vhodnih vrat v halo. S palico naj malo požuga tudi tistemu, ki je bil zadolžen, da pridejo ta vabila pravočasno v roke članom kolektiva.

Opravičujem se, ker nekatere moje misli nekoliko nasprotujejo nekaterim gospodarskim in samoupravnim zamislim, vendar mislim, da kljubujem le slabosti, ki jim te zamisli niso dorasle. Slabosti in pomanjkljivosti so se dogajale v preteklosti in se bodo še tudi v prihodnje ter jih bomo odpravljali le s skupnimi prizadevanji.

Aktiviste, ki pripravljajo zборе pa prosim, da zборе bolj pripravijo in posredujejo le toliko gradiva in v taki obliki, kolikor smo ga sposobni sprejeti. Predavatelj ali govornik pa naj bo le tisti, ki je sposoben v razumljivi in prijetni obliki posredovati snov.

Ivan REVEN

Pripomba k sestavku Ivana Revna

Take iskrene pripombe dajo res misliti. Kar zadeva organizacijo zbora, smo res taki — bo že kako šlo . . .

Res pa je tudi, da veliki zbori ne morejo biti razgovor — temveč so lahko več ali manj predavanja — ali mitingi.

Očitno je tudi, da odgovorni nismo znali pojasniti nekaterih bistvenih vprašanj (pa ne le na teh zborih), ki jih prinaša nova ustava.

Zlasti v zvezi z ustanavljanjem TOZD. Kajti ljudje ne vedo, da je to njihova dolžnost in pravica in da »višji forumi« na to le opozarjajo. Odgovor-

nost seveda najbolj zadeva vodilne v delovni organizaciji ali družbenopolitičnih organizacijah.

Delavcem zlasti »radi« mečemo pesek v oči — češ, bo toliko in toliko več stroškov, režije, razdrobljenosti, tako da izgledajo ustavna načela nespametna.

Seveda bomo za razumevanje družbenih tokov vsi skupaj morali večkrat kaj prebrati, da ne bomo podlegali »bistrim in gospodarnim« trditvam tistih, ki jim ni kaj prida za to, da bi delavec res imel kaj besede, ne da vedno drugi pometajo z njim.

razgovor za urednikovo mizo – razgovor za ure

na temo VLOGA KRAJEVNE KSUPNOSTI. V razgovoru so sodelovali: Tone Oblak, predsednik zbora delegatov KS Ziri, Slobodan Poljšak, ravnatelj osnovne šole »Padlih prvoborcev Ziri«, Dušan Podobnik, direktor Mizararskega podjetja Ziri, Anton Kokelj, kmetovalec iz Dobračeve, Julij Strlič, sekretar sveta ZK KS Ziri.

Razgovor sta vodila: Vladimir Pivk in Ivan Capuder, Stenografske zapisnike je pripravila Anuška Starman

Vloga krajevne skupnosti kot temeljne skupnosti v našem sistemu. Konkretni načrti, z vključevanjem občanov?

Tone OBLAK

Krajevna skupnost Ziri je samoupravna skupnost ljudi in občanov 21 naselij, v kateri delovni ljudje in občani sami in v sodelovanju z delovnimi ljudmi in občani drugih krajevskih skupnosti, samoupravnimi skupnostmi in organizacijami združenega dela, združujejo svoje osebne potrebe in skupne potrebe, odločajo o uresničevanju svojih skupnih interesov, v krajevni skupnosti in občini sodelujejo po svojih delegatih, odločajo o vprašanih skupnega pomena v DPS in samoupravnih interesnih skupnostih.

1. Glavni problem v Zireh je voda. Nujna je izgradnja vodovoda in obnove stareže več kot 30 let).

Pojavile so se že tudi bolezni in naša dolžnost je, da čimprej rešimo probleme.

2. Kanalizacija: Če ne bomo mi začeli reševati tega problema, bodo nastali še večji, mi pa bomo v nevarnosti za zdravo življenje.

3. Z letošnjim letom se je začela gradnja kanalizacije od šole, do čištilne naprave, za kasneje pa so predvideni še ostali predeli. Do leta 1980 pa mora biti v Zireh izdelana celotna kanalizacija, seveda če bodo zagotovljena finančna sredstva.

V letu 1976 je potekal 1% samopriskavek za dejavnost krajevne skupnosti, za naprej pa bo treba obnoviti. Zbor

čin pomagali prebivalcem, da si lahko ustvarijo normalne pogoje za življenje, nabavijo kmetijske stroje itd. Leta 1977 bi uredili javno razsvetljavo v novih delih Zirov, asfaltiranje ulic v centru Zirov, ureditev zelenic po urbanističnem planu, izgradnjo pločnika v dolžini 1 km, predvidoma v letu 1979

V planu je tudi izgradnja mostu na Ledenico in ureditev ceste predvidoma v letu 1980.

Kaj pa je s trgovskim poslovnim centrom. Kje so vzroki da se k temu ne pristopi. Srednjeročni plan bo možno realizirati verjetno le pod pogojem, če bo žirovsko gospodarstvo šlo naprej vsaj tako kot je danes in če bodo ostale vse oblike samopriskaveka tudi v bodoče?

Tone OBLAK

Ko se je delal plan krajevne skupnosti, so se upoštevala denarna sredstva, ki se bodo zbiralala v okviru samopriskaveka, katerega zdaj še plačujemo in katerega moramo še obnoviti. Vse te prispevke,

da bi kakšno podjetje delalo poslovno zgradbo v našem kraju. Verjetno bomo morali delati sami.

Vsi organi na področju krajevne skupnosti pa so se zavzemali za postavitev stavbe za PTT promet, ki bi jo sama gradila. Dolžnost vseh žirovskih podjetij pa bi bila, da bi pristopili k gradnji poslovnega prostora v kraju.

To smo obravnavali tudi na sestanku žirovskih direktorjev in vsi so se strinjali, da bi ustanovili sklad in začeli z gradnjo poslovnega prostora v Zireh. To je ena glavnih nalog vseh nas, ki prebivamo na tem področju. S tem bi rešili problem infrastrukture, katerega v našem kraju ni na zavidljivi višini.

Kaj menite kot kmetovalec o vlogi krajevne skupnosti pri uporabi zemljišč in kaj pričakujete od krajevne skupnosti na tem področju?

Anton KOKELJ

Kot kmet pričakujem od KS, da bomo v skladu z drugimi dejavnostmi reševali tudi problematiko kmetijskih površin.

Vse nas kmete pesti zlasti problem in obenem verjetno tudi krajevno skupnost, ali bo mogoče mladino zadržati na kmetijah in jim nuditi boljši položaj v družbi? Zlasti še na hribovitih kmetijah, ki jih je na območju krajevne skupnosti Ziri kar precej.

Uporabo kmetijskih površin ocenjujemo nesmotno. To velja zlasti še za preteklo obdobje pa tudi za današnje. Površine, na katerih je bila možna strojna obdelava in večja količina pridelka, so v glavnem zazidana ali pa se bodo še zazidala po urbanističnem planu. Ostali so nam le zamočvirjeni travniki, vedno v nevarnosti zaradi poplavl, bregovi pa nam ne omogočajo strojne obdelave. Verjetno bi bilo gospodarno in pametno najprej regulirati Soro, nato šele urediti kanalizacijo in melioracijo travnikov.

Upam, da bomo bolj spoštovali delovnega človeka na kmetijah, kajti kruh rodi le zemlja.

Kako se bo vzgojno izobraževalni sistem vključil v dejavnost krajevne skupnosti?

Slobodan POLJANSEK

Ko govorimo o tem je treba reči kako se je, kako se in kako se bo vzgojno izobraževalni sistem vključil v dejavnost krajevne skupnosti. Moram reči, da se je tudi v prejšnjih letih uspešno vključeval v dejavnost KS, pred nami pa so velike naloge.

Ko je odhajal kader iz osnovne šole najprej v srednje, višje in visoke šole, in ko smo zasledovali njihove uspehe, smo ugotovili, da so bili večina zelo uspešni ter da jim je žirovska šola dala dosti znanja in podlage za nadaljnje šolanje.

Na podlagi teh ugotovitev je razvidno, da praktično nimamo učenca na srednji šoli, ki bi prišel s slabo podlago.

Sedanji čas je ena preokretnica žirovskega osnovnošolskega izobraževanja. Z gradnjo novih šolskih objektov, bomo zgradili tisto, kar ostale občine že imajo. Telovadnica, ki je nujno potrebna za normalen pouk telesne vzgoje. V deficitu smo z drugimi objekti, ki jih moderna šola terja in smo zaradi tega na nižjem standardu: učinkovitost za kabinetni pouk, ki so moderno opremljene.

V drugi fazi pa se predvideva gradnja dodatnih učilnic za kabinetni pouk.

Zato je to tako preokretnica in v kolikor ne bomo uspeli zagotoviti take osnove v bodoče ne bomo mogli biti zadovoljni z uspehi naših učencev. Danes bo sorazmerno dobrem kadru, imamo dosti manj materialnih sredstev, da lahko mladini nudimo sodoben pouk. Večina modernih šol v občini in republiki ima moderno opremljene kabinete z laboratoriji za pouk fizike, biologije in kemije, avdiofonске kabinete za pouk tujih jezikov, responderje, magnetofone itd.

Če bomo hoteli še naprej razvijati nivo naše osnovne šole in da se bodo naši kadri še naprej uspešno izobraževali, potem bo v perspektivi treba misliti, da se to uredi.

Takrat smo že izdelali tako študijo, ki bi zajemala kompletno osnovno šolo, kakršna se predvideva v bodoči šoli.

Pokazalo se je, da je za sodoben poukve to potrebno. Sedaj smo na realni poti, da do teh stvari pridemo, pred iztekom je tudi samopriskavek, pred otvoritvijo je prva faza gradnje. V tem trenutku pridemo do takih ugotovitev, da je prva faza uspešno končana. Uspešno smo prebrodili vse težave — inflacijo, naraščanje cen, nesolidni projekti itd. V drugi fazi bomo zgradili trakt učilnic za predmetni pouk in jih opretili, prostor za razne pridelitve, in krajevne zadeve, prostor za jedilnico, prostor za knjižnico.

Glede na to, da so takrat občani krajevne skupnosti Ziri bili 73,5% »ZA«, sedaj ne bi smelo biti več nobenega dvoma, da se v primeru ponovnega referenduma ne bi odločili in rekli »DA«.

Ko poslušamo ljudi, je veliko vprašanj glede gradnje, predlogov, to pa je vse dobronamerno pojasnjeno in se vedno sproti pogovorimo. Glede na to, da smo kadrovsko dosti šibki naj bi uvideli potrebo in potem ob izteku samopriskaveka, zadevo podaljšali za določeno dobo, da bi lahko pričeli tudi z gradnjo druge faze.

Dobra šola vzgaja dobre kadre tako za družbene službe kot za vejo industrijo.

Če ni dobrega začetka že v osnovni šoli potem tudi ne

Načrti so tile:

Ko so se formirale krajevne skupnosti, so počasi začele in so šele sedaj v tistem razmahu kot bi že morale biti. Tudi krajevne skupnosti srednjeročno planirajo. Mi smo za obdobje 1976—1980 tudi izdelali predlog srednjeročnega plana.

Da smo prišli do tega plana, smo po raznih zborih občanov spregovorili o naših najnujnejših stvareh, ki bi jih uredili v obdobju srednjeročnega plana. Kot vsi sami veste, morajo biti na razpolago tudi določena sredstva.

Prvi namen delegatov krajevne skupnosti in zbora delegatov je bil, da bi v Zireh razpisali dodatne samoupravne prispevke, sporazumno s prispevki občanov. Če nima pomena planirati in se dogovarjati, kaj bi vse napravili.

Na podlagi prispevkov smo določili plan izgradnje infrastrukture na celotnem žirovskem področju.

delegatov je že sprejel sklep, da se prispevek podaljša do leta 1980. Če tega ne bi tako izpeljali, tudi problema kanalizacije ne bomo mogli tako kmalu rešiti.

Ostale stvari, ki jih predvideva srednjeročni plan v obdobju od 1976—1980 so še predvsem:

— nadaljevanje del na cesti Račeva—Podlesce

— izgradnja otroškega igrišča v Zireh in Stari vasi

Za naprej je predvideno, da bi se stvari bolj plansko urejevale. Ureditve Polja okrog šole, vodovoda, kanalizacije, asfaltiranje cest. Tako bi uredili eno področje in bi v nadaljnji fazi lahko pričeli urejevati še ostale dele Zirov. Pričeli pa bi tudi z deli na razširitvi pokopališča in ureditvi mrliške vežice.

Tudi na obrabne kraje naše krajevne skupnosti nismo pozabili: urejevanje hudournikov, reguliranje rek, elektrifikacija obrabnih naselij. Vemo, da bomo edino na tak na-

ki jih imamo zdaj (4,60) za te namene, moramo najprej obnoviti. Če se bodo ta sredstva prelivala na krajevno skupnost, bo plan lahko realiziran. V kolikor bi žirovsko gospodarstvo zašlo v težave, potem tudi plana verjetno ne bo možno povsem realizirati.

Če bi uspeli dobiti finančna sredstva kje drugje, bi to še pospešilo uresničitev plana. Seveda, graditi pa moramo le na tem kar imamo in ostalo kar bo več, upoštevati za priboljšek.

Zbor delegatov je mnenja, da bi se ta samopriskavek podaljšal do konca leta in bi še kakšno drugo stvar uredili in naredili iz tega samopriskaveka (ureditev doma Partizan).

Krajevna skupnost ima tudi nalogo, komunalno urediti prostor okrog zazidalnih parcel ter da to uredi lastnikom, ki plačujejo komunalni prispevek.

Glede poslovnega centra se je tudi že razpravljalo. Vendar zdaj ni posebnih želja,

dnikovo mizo — razgovor za urednikovo mizo

moremo pričakovati da bi se v Ziri vrnilokaj več strokovnjakov.

Nujno je da se tudi materialna baza šola še bolj okrepi da bomo kos času in zahtevam. Pri tem niti ne gre toliko za vizijo celodnevne šole. Ko se je pred leti govorilo o tem je tekla razprava predvsem zaradi tega ker ljudje zadeve ne poznajo dokončno.

Ko pa bomo uspeli vse zastavljene cilje uresničiti bomo imeli tudi pogoje, da bodo lahko vsi učenci obiskovali pouk samo dopoldne.

Sedaj se dogaja krivica tistim, ki plačujejo samoprištevek, otroci pa hodijo v šolo samo popoldan. Iz krajev, kjer pa ne plačujejo samoprištevek, pa morajo hoditi dopoldan zaradi oddaljenosti.

Vključevanje osnovne šole v življenje kraja je vsem več ali manj že znano. Šola sodeluje pri vseh krajevni proslavah in spominskih dnevih s svojim programom, da šola nekje tudi glede na to, da je tam zaposleno največ srednjega in višjega kadra, sodeluje tudi v drugi dejavnosti krajevne skupnosti. Tu pa se človek sam odloča, kje bo sodeloval in ga v to ne more prisiliti. Ko primerjamo druge osnovne šole z žirovsko, vidim, da je dosti naših ljudi vključeno v razne dejavnosti v kraju, dočim ponekod je šola čisto za sebe. V Zireh naš ljudje sorazmerno dobro sodelujejo v raznih društvi, predvsem starejši, medtem ko za mladino, ki prihaja iz osemletke in odhaja v šole ali pa ostaja v kraju, ni poskrbljeno.

V krajevni skupnosti nimamo organizirane dejavnosti, da bi se ti ljudje najprej vključevali. Mariskdo od naših ljudi ej bil pripravljen, da se angažira in vodi te stvari, zlasti za mladino, ki se namerava zaposliti v Zireh, bi bilo treba poskrbeti za športne klube, pevške zbornice, kulturo, telesno vzgojne dejavnosti itd.

Ivan CAPUDER

V zadnjem času je opaziti večjo aktivnost družbenopolitičnih organizacij pri uresničevanju gospodarskega razvoja kraja, kar je sigurno v redu.

Kako bomo usklajevali potrebe in želje občanov z možnostmi gospodarstva?

Dušan PODOBNIK

Gospodarstvo je na področju krajevne skupnosti v slabši situaciji kot prejšnja leta.

Ce pa je gospodarstvo v slabši poziciji, se poveča tudi bojazen kako reševati želje in potrebe krajana ker, ni zagotovila, da bodo sredstva res pritekala na krajevno skupnost kot je dogovorjeno z družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi.

Ce bo gospodarstvo v bodoče kolikortoliko v redu gospodarilo, bi te bojazni gotovo ne bilo.

Verjetno bodo kakšni problemi. Ko pride obravnava

na delavski svet kakšno je stanje, pride velikokrat do različnih stališč, to pa je velika škoda za krajevno skupnost.

Občani izražajo svoje želje in potrebe svetu krajevne skupnosti, tam se to pregleda in če je to možno realizirati, se zberejo sredstva iz fonda gospodarstva in od samoprištevek interesentov. Kar zadeva večja dela, pa so zajeta v raznih planih in srednjeročnem planu krajevne skupnosti.

Kako je z vpisom posojila za ceste? Tu je potrebno dobiti tudi neko zagotovilo, da se bo vse tako izvajalo. Ustvariti bomo morali tako klimo, da bomo v KS vpisali čimveč posojila, z zagotovilom, da se bo obljubljeni res tudi izvršilo.

Dušan PODOBNIK

Mnenje krajevne skupnosti je, da se v kraju odpremo na vse strani. Z vpisom posojila za ceste, je plan narejen že naprej. Mi bomo vsekakor precej pridobili.

Ce bi se v Zireh 100% držali, kar je dogovorjenega, bi v občino verjetno prišlo več denarja kot je določeno. Ce občina zbere več sredstev, lahko zahteva dodatna dela na tistem področju, kjer so jih več zbrali, v vrednosti tega presega.

Pri nas bi prišla v poštev povezava Ziri—Logatec, ki bi že morala priti v plan, da se cesta asfaltira, ne glede na občinske meje.

Urediti in asfaltirati bi bilo potrebno tudi cesto Ziri—Idrija, ker je predvideno, da bo precej povečan pritok delovne sile na naše področje.

Za trgovski center bo treba načrt predelati in ga prilagoditi, da se bo etapno gradilo in bi investitorji ne bili odvisni eden od drugega.

Kakšna je vloga DPO v krajevni skupnosti in kako le-ta vplivajo na razvoj in življenje v krajevni skupnosti?

Julij STRLIC

Smatram, da z aktivnostjo družbenopolitičnih organizacij ne bi smeli biti preveč zadovoljni.

Toda prav gotovo so napredovale.

Strinjam se s trditvijo tov. Capudra, da se družbenopolitične organizacije vključujejo počasi tudi v gospodarski utrip Zirov, vključiti pa se bodo morale še močneje, doslej smo imeli bolj kampanjsko vključevanje v posamezne akcije.

Vse dejavnosti bi morale preiti na širši in večji krog ljudi. Stalno se še pojavlja, da so za delo v DPO angažirani le posamezniki in se srečujemo vedno eni in isti. Veliko je pa še takih ljudi, ki so sposobni in imajo čas, pa niso nikjer vključeni. Kljub temu pa uspeh je. Uspeh imamo tudi v ostalih akcijah širšega značaja, vendar pristopamo z zamudo.

Vzroki so tudi v slabi povezavi z občinskimi družbenopolitičnimi vodstvi.

Precej resen problem predstavlja naša mladinska organizacija. Naša mladina deluje precej nezainteresirano, nekatere akcije in rezultate lahko pripisujemo predvsem posameznikom. Na tem področju bo treba vložiti še precej napora, da bi se naša mladina bolj angažirala.

Točno je to, da mladina ostane prepuščena sama sebi, da se zato ne vključuje v pozitivnem smislu v družbene organizacije in društva, telesnokulturne organizacije, organizacijo rdečega križa itd. Na tem bo potrebno bolj aktivno delati.

Smatram pa da je pot, katero smo si zadali pravilna in da bo treba iti na širše področje, ne da se čez nekaj let spet pojavi misel, da si je nekdo prisvajal oblast in je obtožen za razne stvari.

Ce bomo delali vsi skupaj, bomo vsi prevzemali tudi odgovornost. To je vsekakor pot, po kateri moramo iti.

Velik korak bi naredili tudi ko bi formirali radiomaterski center, ki je zelo pomemben.

V te stvari bo treba predvsem vključiti mladino. Uspeha ne bomo dosegli, če bomo vključevali samo starejše, ki so čisto precej bolj aktivni kot mladina, taka aktivnost bi morala biti tudi pri mladih ljudeh.

Tu pa bo treba še precej dela, da se to sprevede.

Ivan CAPUDER

Glede premajhnega vključevanja mladih v družbene dejavnosti bi poudaril, da v kraju deluje veliko teh dejavnosti, ki so premalo povezane med seboj, obveščenost je zelo slaba.

To je zelo važno, da bi informacije in povratne informacije imele bolj vidno mesto v našem družbenem življenju.

Julij STRLIC

Imamo društvo prijateljev mladine, ki ima zelo pomembno vlogo in če bomo hoteli pristopiti k organiziranju dela v izgradnji otroških igrišč itd., ne bomo mogli nastopati posebej, ampak bomo morali biti organizirani v sklopu društva prijateljev mladine.

Tu je tudi tesna povezava s šolo in smatram, daje to zelo važna stvar.

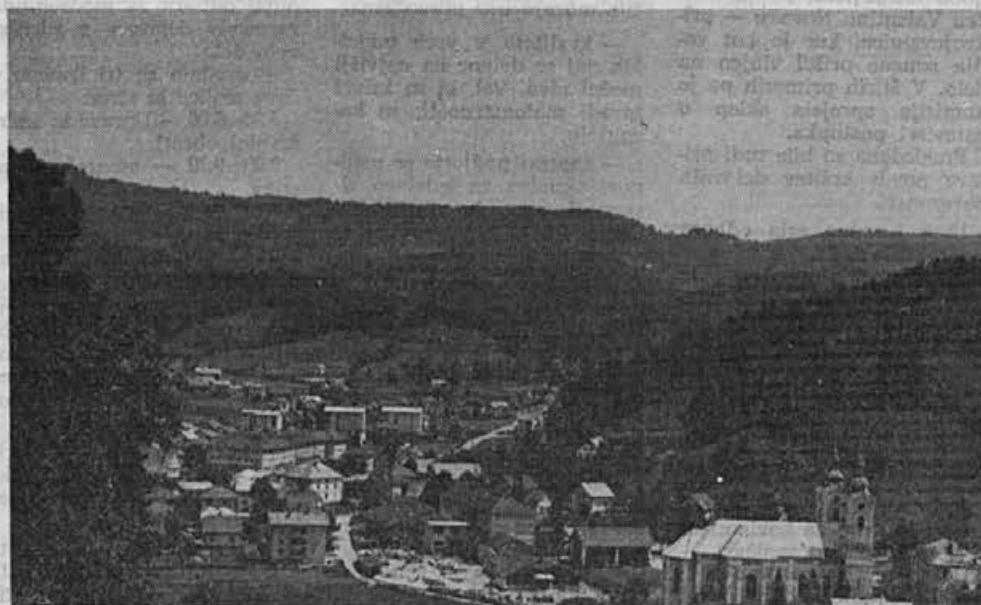
Najti pa se bodo morali pobudniki — ljudje, ki bodo kaj naredili in ukrepali, da se te stvari rešijo.

Ena glavnih nalog pa je tudi obnova doma Partizan. Dom naj bi se obnovil v smeri večnamenskega objekta, ker se bo tekmovalni del telesne kulture gotovo naslanjal na telovadnico v osnovni šoli. Ostanke pa nam torej iskanje mesta za rekreacijo starejših ljudi in tudi za ostale družbene dejavnosti.

S tem se predvideva, da bi šli v nadgradnjo doma Partizan in da se prostori izrabi za več namenov. Naredili bi družbene, klubske prostore in še za ostale kulturne dejavnosti.

Smatram, da bi se bilo potrebno za to resno zavzeti. Tak objekt je v Zireh neobhodno potreben in bi se s tem zadovoljil krog ljudi, ki ne bodo toliko v obzir za uporabo dvorane v šoli, ker računamo, da bo tam precej zavzeto.

Seveda bo treba za vse to iskati potrebna sredstva.

Pogled na Ziri se naglo spreminja

Prilagojenost dela delavkam

V ALPINI je 2/3 vseh zaposlenih delavk. Mnogokrat je delo žensk podcenjevano, čeprav rezultati mnogih raziskav kažejo, da ženske pri delu niso slabše, kakor moški. Pri delu so vztrajneše in bolj koncentrirane in lažje prenašajo delovno enoličnost.

Vendar pa imajo delavke drugačno telesno konstrukcijo (zgradbo), zato ne morejo opravljati težjih fizičnih del. Tako so ženske v poprečju 7% lažje od moških, imajo manjše roke in noge, zato je njihov prijemni premer za 10 cm manjši, od tistega, ki ga imajo moški. Zato v pristroju, ki je prilagojen mo-

škemu, porabi za delo več energije, kakor bi jo porabil moški.

Tudi višina stola mora biti pri delavkah višja (40–42 cm), kakor pri delavkah (30 cm). Isto velja tudi za višini delovne mize, ki mora biti približno za 10 cm nižja, če dela za mizo delavka, kakor če dela delavec.

Vse to pa je potrebno upoštevati pri pravilnem nameščanju delavk na delovna mesta in posebno še pri prilagoditvi strojev, orodja in delovnih miz telesni konstrukciji delavk.

Olga PINTAR

Večjo pozornost in skrb našim sodelavkam!

Samoupravna kronika

20. 4. Komisija za ugotavljanje kršitev delovnih obveznosti.

Pregledane so bile prijave domnevnih kršitev delovnih obveznosti in določen datum javnih razprav.

Za predsednika komisije je bil izvoljen Stanko Demšar, za njegovega namestnika pa Maks Orešnik.

2. redna seja komisije za ugotavljanje kršitev delovnih obveznosti. Komisija je kršiteljem delovnih obveznosti izrekla štiri opomine, en javni opomin in ukrepa premestitev delavca na drugo delovno mesto in prenehanje lastnosti delavca v združenem delu, pogojno za dobo enega leta.

Javni opomin je bil izrečen Gabrijeli Veglju iz oddelka plastike, ker je prišel na delo vinjen.

Ukrep prenehanja delovnega razmerja, pogojno za dobo enega leta je bil izrečen Francu Šifrarju, skladiščni delavec, ker je večkrat prišel na delo vinjen ali pa se je opil na delovnem mestu. Delavcu se kot pogoj postavlja tudi uspešno zdravljenje proti alkoholizmu.

Ukrep premestitve delavca na drugo delovno mesto za dobo enega leta, je bil izrečen Valentinu Novaku — pri krojevalnici, ker je kot vodja izmene prišel vinjen na delo. V štirih primerih pa je komisija sprejela sklep o ustavitvi postopka.

Pregledane so bile tudi prijave novih kršitev delovnih obveznosti.

16. 6. 1. redna seja odbora za izobraževanje.

Za predsednika odbora je bil izvoljen Stanko Mrlak. Komisija je podelila dve študentski stipendiji za ČSIC, dve za ekonomsko srednjo, eno za gimnazijo, štiri za upravno administrativno, štiri za tehniško čevljarstvo v Kranju, dva za Tehniško šolo strojne stroke, ena za tehniško kemijsko, ena za šolo za oblikovanje in dve za kovinarsko šolo (strojni ključavničar).

Odbor za izobraževanje je potrdil predloženi program pripravniške prakse. Načelno je pooblastil referenta za izo-

braževanje, da se lahko dogovarja o organizaciji administrativne šole oziroma strojepisnega tečaja. Skrajšal je pripravniško prakso naslednjim pripravnikom: Olgi Pintar, Srečku Erznožniku, Anuški Starman, Zdenku Bekšu, Ivanki Erznožnik in Andreji Cadež.

Odobril je kritje stroškov šolanja za Jernejo Trček, negativno pa rešil prošnjo Anke Gantar za podelitev študijskega dopusta.

1. 6. Komisija delavske kontrole

Člani komisije so soglasno sklenili, da se mandat dosedanjemu predsedniku Pavlu Dolencu podaljša še za eno leto.

31. 5. Skupni delavski svet:

Sprejeti so bili naslednji sklepi:

— Po treh mesecih mora oddelk plastike poročati, kako se je pokazalo poskusno stimuliranje in normiranje po kvaliteti.

— z novimi naročili se gre v načrtno proizvodnjo. Naročila morajo biti pravočasna.

— kvaliteta v vseh oddelkih naj se dvigne na najvišji možni nivo. Vsi, ki so krivci zaradi malomarnosti, se kaznujejo.

— znotraj podjetja se ustanovi skupina za izdelavo sistematizacije in analitične ocene.

— sprejet je bil sklep, da se pri izdelavi sistematizacije in analitične ocene povežemo z zunanjimi svetovalci, ki nam bodo pri delu pomagali z nasveti, to pa je Zavod za organizacijo poslovanja.

— potrdi se vpis delovnega mesta »pomočnik direktorja« v 2. plačilno skupino + 10%, potrdi se, da se delovno mesto »referent za grosistično prodajo obutve« preimenuje v »referent za grosistično prodajo obutve I«, ostane v 5. plačilni skupini, v 6. plačilno skupino pa se vpiše delovno

Komisija je sprejela še naslednji sklep:

Zadeva glede spornega uvoza podplatov iz Italije, med tovarišema Ivijem Poljanškom in Alojzom Kopačem, se zaključila. Komisija je smatrala, da glede na sklep okrogne javnega tožilstva v Kranju, ni utemeljen sum, da bi tov. Kopač sklenil škodljivo pogodbo. Iz tega razloga je tožilstvo tudi zavrglo ovadbo.

Komisija je ugotovila, da so gasilni aparati nepregledani že dalj časa, da nekateri niso uporabni, nekaj pa jih je celo praznih. Od odgovorne osebe zahteva, da to uredi.

mesto »referent za grosistično prodajo II«.

— potrdi se vpis delovnega mesta »referent za ekonomsko propagando v 6. plačilno skupino.

— sprejmejo se predlagane spremembe sporazuma o delitvi sredstev za osebne dohodke.

— pritožba Vehar Janeza, tehničnega modelirja se prepusti odboru za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu.

— uvedejo se tri izmene v času malice in sicer:

8.30–9.00 — Uprava in vzdrževalni obrati

9.00–9.30 — montaža, plastika

9.30–10.00 — šivalnica, pri krojevalnici

— 5. julij se sprejme kot delovni dan

— imenovan je iniciativni odbor za poskusni informacijsko dokumentacijski center, izvoljen je bil poslovni odbor za sodelovanje s Koteks-tobusom

— tolminski damo materialno pomoč v vrednosti do 2 stara milijona dinarjev nekurantne robe iz skladišča.

— SDS potrdi, da elaborati o konstituiranju novih TOZD grejo na zbere delovnih ljudi, vendar dokončnega sklepa še ne bodo sprejeli

— potrdi se razdelitev dotacij.

Godba Alpine pa naj izdela program dela in na osnovi tega se bo lahko izračunalo, koliko bo potrebno da prispevamo, delavski svet pa bo to ponovno obravnaval.

— v odsotnosti direktorja se pooblašča za podpisovanje pomočnik direktorja s

— odobri se nakup opreme za ureditev tajništva.

21. 5. Odbor za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu je na 3. seji obravnaval prijave na razpisana delovna mesta in sklenil, da na delovno mesto referenta za grosistično prodajo obutve sprejme in razporedi Miha Govekarja, ekonomskega tehnika, na delovno mesto finančni likvidator razporedi Mileno Bogataj, knjigovodja OD šivalnice, potrdil razporeditev Fanči Možina na delovno mesto knjigovodja OD šivalnice, na de-

lovno mesto izmenovodja v oddelku plastike razporedil Venčeslava Kristana in Vinka Freliha, na delovno mesto mojstra v istem oddelku pa Pavla Dolenca in Cirila Vidmarja. Odbor je pregledal vlozene prošnje za zaposlitev, ter odpovedi delavcev, ter o njih ustrezno rešil. Odbor je odločil da se interno objavijo prosta delovna mesta.

4. redno sejo je odbor imel 14. 6. 1976 in obravnaval sledeče zadeve. Pregledal je prijave na objavljena delovna mesta in odločil: na delovno mesto prevzemalca zgornjega usnja se razporedi Slavko Kenda, KV čevljar, ponovno pa se objavi delovni mesti vhodna kontrola v računskem centru in skladiščnik furnitur. O zasedbi delovnih mest ki so prosta in objave niso bile uspešne, pripravi kadrovska služba predlog za rešitev odboru na naslednji seji.

Kadrovske novice

V času od 15. maja do 15. junija so bili sprejeti ti-le delavci: Ivan Burnik, ki se je vrnil iz služenja kadrovskega roka in Stanislav Sečnik v montaži lahke obutve, Stefan Velečič v orodjarni plastike, Bojan Bogataj v vzdrževalnem obratu — mehanična delavnica ter Tone Eniko, pripravnik.

Delovno razmerje je prene-

halo Vinku Novaku, stražarju, Lovru Podobniku priučenemu pri krojevalcu v obratu Gorenaj vas in Nikoli Bobincu, prodajalcu v prodajalni Rijeka.

Iz obrata Ziri je bila premeščena v obrat Gorenaj vas Tušar Mira, iz obrata Gorenaj vas v Ziri pa Mira Tratnik.

FA

Poročili so se:

Urška Tratnik, Marta Treven, Ivanka Justin, Mira Tušar, Cveta Istenič in Peter Mlinar — Ziri, ter Marija Li-

kar in Tončka Klemenčič — GV.

Iskreno čestitamo!

V pokoj odhajajo

MARIJA MLINAR (468), MARIJA KAVČIČ (1478), SILVA ZUPANČIČ in VINKO NOVAK. ŽELIMO JIM CIMBOLJSE ZDRAVJE IN DOBRO POCUTJE!

Obiskala sva tokrat ljubljanski klinični center in še posebno njegovega generalnega direktorja Zdravka Krvino. Previdnost je narekovala, da vnaprej pripravim pro-

bo. Bil je med drugim predsednik okrajnega komiteja Zveze mladine, sekretar CK ZMS, komandant mladinskih delovnih brigad pri gradnji avtoceste, sekretar mestnega

»Veš,« pravi, »najraje pa v družbi dobrih prijateljev zapojem lepo slovensko narodno ali partizansko pesem.«

Nisem si mogel kaj, da ne povprašam, kaj meni o našem zdravstvu.

»Zelo smo napredovali. Smo na evropski in svetovni ravni. In kar je še posebej pomembno, zdravstvenega varstva so deležni vsi.«

gram razgovora, da bova izkoristila vsako minuto. Izkazalo se je, da je naš rojak, devetintridesetletni diplomirani politolog res tako zaposlen, da je le tako možno speljati razgovor v dobre četrte ure.

Zdravko je začel drsati šolske klopi v Zireh, kjer je končal nižjo gimnazijo. Nadaljeval je v elektro gospodarski šoli v Mariboru, kasneje na srednji šoli v Ljubljani, diplomiral pa je na Visoki šoli za politične vede v Ljubljani.

Ze zelo zgodaj se je vključil v družbenopolitično življenje. Veliko je delal zlasti v mladinski organizaciji.

»Odločilno zame je bilo, da sem se že zelo zgodaj svetovno nazorsko opredelil. Tako mi ni bilo težko spoznati silnice naše družbe in se aktivno vključiti v te tokove. Posebno pomembno smatram sodelovanje v mladinskih delovnih brigadah, kjer se kali človekova zavest in volja.«

Naš rojak je res z velikimi koraki stopil v druž-

odbora SZDL v Ljubljani, član predsedstva skupščine SLS, od leta 1972 pa je generalni direktor Kliničnega centra v Ljubljani.

Torej tako je pestra, zelo odgovorna življenjska pot. Ob vsem tem pa ne pozabi tudi na druge de-

javnosti. Se vedno je predsednik Zveze tabornikov Slovenije in podpredsednik Zveze tabornikov Jugoslavije.

Ali vemo kaj pomeni naša preteklost — za prihodnost

Torej, kar široko in zahtevno delo.

Sodili smo, da je prav, da s temi študenti vzpostavimo čimbolj prijateljske in delovne stike. Moram reči, da so se kar lepo vživeli v naše okolje in na zaključnem razgovoru so nam povedali marsikaj zanimivega.

Menim, da smo se teden dni pred prvim majem lahko večkrat vprašali to. Morda je tu in tam tudi kdo dobil odgovor, saj je bila med nami skupina mladih deklet in fantov, ki so v naši krajevni skupnosti opravljali prakso.

Pod vodstvom mentorice Marije Stanonik so poskušali odgrniti in ohraniti del našega življenja v preteklosti. Zlasti so se poglobljali v take imenovane socialna področja: kot na primer: šege in običaji, delovne in družinske šege, družinske in sorodstvene skupnosti, razpad življenja in vzgoja otrok, medsebojna pomoč, sosedstvo, delovni odnosi, prijateljske zveze, klike, fantovska in dekliška skupnost, ljudska glasbila in godci, godčevstvo in sploh duhovna kultura.

Raziskava, ki so jo letos začeli, še malo ni končana. Pripravljeni so sodelovati še v prihodnjih letih, če bo zato dovolj razumevanja tako krajevne skupnosti, kakor tudi drugih, ki bi se morali zanimati za te stvari. Zlasti se nameravajo opreti na morda na raziskovalno Muzejsko društvo Ziri na skupnost. Seveda je pa to v prvi vrsti naša stvar.

Zanimivosti je bilo obilo, pripomb na naše življenje tudi, zlasti pa jih je vznemiril nekoliko zastarel način življenja v domu Čevljarkega šolskega centra, kar po mnenju naših gostov ne daje ustvarjalnega vzdušja in sodelovanja s krajem.

Na koncu so nam pripravili literarni večer, kar je bilo za žirovce prav gotovo posebno doživetje. Neško Podobnik

Iz nabiralnika

V zadnjem mesečnem časopisu »Delo - življenje« smo med drugimi članki lahko prebrali tudi »razgovor za urednikovo mizo«.

Med drugimi odgovori smo lahko zasledili tudi odgovor tov. Janeza Zavrila, ki meni, da so mnogi problemi našega kolektiva odvisni od pridnosti žirovcev na svojih delovnih mestih.

Mislimo, da med nami prav gotov ni nikogar, ki bi vzel svoje delovno mesto v Alpini za počivališče, da bi potem lahko

doma izrabil svoje moči. Zato predlagamo, da se tov. Zavrila za nekaj časa vključi v našo proizvodnjo, pa bo verjetno spremenil svoje mnenje o alpinskih delavcih.

Uredništvo časopisa meni, da res večina delavcev živi za tovarno in s tovarno. Žal pa so med nami tudi taki, ki med delovnim časom urejajo mnoge druge stvari, ki k delu ne sodijo...

To lahko kaj hitro odkrijete...

In kaj meni o žirovskih problemih?

»Trdim, da so žirovci zelo pridni. Pri svojem delu se morajo še bolj organizirati, tu in tam mogoče celo poklicati na pomoč rojake, ki živijo drugje, so pa še vedno zainteresirani za domači kraj. Prepričan sem, da bo šlo tako še boljše. Seveda bo treba strniti sile, se zlasti povezati preko krajevne skupnosti, socialistične zveze in kar je osnovno: delati je treba nabitno in kolektivno.«

Tekst: Neško Podobnik

Slike: Franc Jesenko

Turistično društvo že dela

Praznujemo 30-letnico ALPINE

Zato objavljamo zanimiv sestavek Ane Janc o Leandru Mlinarju

Ze ime nam zveni precej nenavadno. Tako ga je imenoval oče Jernej zato, ker je bilo takrat v Zireh in okolici zelo veliko Mlinarjev — čevljarjev. Čevljarska naročila, ki so prihajala po pošti na priimek Mlinar, so se stalno mešala, tako da včasih sploh niso vedeli, komu je pošta namenjena. Da bi sina obvaroval te zmešnjave, mu je izbral takšno ime.

Rodil se je 3. 2. 1895 v Zireh. Tri razrede osnovne šole je obiskoval v Zireh, nato pa je bil tri leta v Marijanišču v Ljubljani. Kljub dovršitvi šole je moral zaradi mladostnosti do 14. leta obiskovati dvakrat tedensko še ponavljalno šolo v Zireh. Od 1907 do 1909 se je učil čevljarstva pri svojem očetu, nato pa ga je oče poslal v Gradec na izpopolnjevanje čevljarske obrti, kjer je bil dve leti in pol. Oče je želel, da bi si še večjega znanja nabral v Zlinu na Češkem, toda njegova nenadna smrt mu je to preprečila. Vrnil se je domov v Ziri, kjer je prevzel obrt po svojem očetu, čeprav se je obrtno dovoljenje glasilo na mamino ime.

Delo je opravljal do 15. 3. 1915, ko je odšel v vojsko. Kot ujetnik v Rusiji, je bil stalno v okolici Kijeva. V tujini je čevljarske obrti učil sina nekega ruskega kmeta.

Po 32 mesecih se je bolan na pljučih vrnil domov. Zaradi bolezni je z obrtjo začel spet v letih 1919—20, tokrat pod svojim imenom. Vajencev je imel 3—4, pomočnikov pa glede na delo, kajti delo je bilo sezonsko. Največ so delali jeseni in do novega leta, potem je delo pojenjavalo. Kot oče, je tudi on pošiljal trpežne žirovske čevlje daleč v svet na Madžarsko, Romunijo, Avstrijo, Slavonijo...

Zaradi vedno večje konkurence v 30 letih (Peko, Bata), so manjši čevljarski mojstri začeli misliti na združitev, da bi s skupnimi močmi nakupili stroje, imeli svoje »agente«, te, ki bi zanje ponujali blago po državi in se lažje upirali konkurenci. Prva se je ustanovila Postolarska zadruga 1931, ki je imela svojo delavnico v prostorih bivše čevljarske gospodarske zadruge, ki je prenehala delati. Poleg Leandra je bilo v tej zadrugi še enajst članov. Naziv je srbohrvaški, kar je značilnost v tedanjem poslovanju žirovskih čevljarjev. Tudi v dopisovanju in reklamah so redno uporabljali srbohrvaščino, v pisavi pa večkrat tudi cirilico, kar dokazuje njihovo navezanost predvsem na južne pokrajine poznejše Jugoslavije. Po prvi svetovni vojni, ko so madžarski rudniki ostali zunaj meja Jugoslavije, so se

Strokovno je usposabljal mnoge generacije

odprla nova področja v Srbiji in Bosni, kjer do takrat še niso poznali pravih čevljev in so nosili le opanke. V novih področjih je bilo treba pokazati žirovsko blago, zato so ga posamezniki začeli ponujati tja. Hodili so na »agenturo«, »agenturo« (kot trgovski potniki) k delavcem v gozdove, na žage, v rudnike, v opekarne in tudi v tovarne. Ti so radi kupovali žirovske čevlje zaradi njihove uporabnosti za delo in tudi zato, ker so jih lahko naročali po meri.

Takšen »agent« (trgovski potnik) je bil tudi Leander

Mlinar. V svet je potoval vedno s kolesom. S seboj pa je imel nahrbtnik, kovček, naročilnico in pet vzorcev. Trudil se je, da je delavce obiskal na soboto, ko so dobili plačo in tako je bilo naročil več. Z vzorci je za Postolarsko zadrugo prepotoval vso državo od Sušaka do Koprivnice na madžarski meji in Makedonijo. Delavcem je »Vzel mero«, poslal naročilnico in na podlagi naročilnic so izdelovali in pošiljali obutev naslovnikom. Glavni vir dohodka je bila Bosna. Včasih ga ni bilo domov več mesecev in tudi pol leta, ko se je gradila proga Skopje—Peč. Na občini je dobil dovoljenje, da je lahko potoval po svetu, poleg tega pa se je moral še v vsakem kraju javiti na občini in povedati kdo je. Kadar je bil doma pa je risal vzorce za čevlje. Kot zanimivost naj povem, da je neki muslimanki, ker je ni smel videti v obraz, meril nogo skozi zaveso. S tem delom se je bavil vse do začetka druge svetovne vojne. Zaradi bolezni ni bil mobilizan. Od 1942. leta je bil član gospodarske komisije, od novembra 1943 pa predsednik OF za Ziri.

Ko so Nemci 23. 10. 1943 zapustili Ziri, so s seboj odvedli dvajset avtomobilov narančnega blaga, predvsem čevljev in usnja ter sedem talcev, med katerimi je bil tudi Leander Mlinar. Takrat so Nemci zagrozili: če bo v ča-

su, ko se bodo umikali padel en strel, bodo postrelili teh sedem talcev;

če pa en Nemec, pa se bodo maščevali še nad ostalim prebivalstvom. Ker se je nemška posadka srečno umaknila, so Nemci v Gorenji vali talce izpustili.

Decembra 1943 je bil aretiran in bil štiri mesece zaprt v Rovtah v belogardiščini postojanki. Med tem časom mu je padel sin Leander. Po nekaj dneh vrnitve iz zapora je odel v NOV na Primorsko.

Po osvoboditvi je bil predsednik vaškega odbora za vas Ziri, preden se je formiral krajevni ljudski odbor Ziri. Bil je član okrajnega ljudskega odbora Kranja in Skofje Loke. Od leta 1945 je bil tudi strokovni učitelj na industrijski čevljarski šoli v Zireh. Opokojitvi 1959 je imel 49 let 2 meseca in 5 dni delovne dobe.

Ko je bil v pokoju, je neumorno delal na terenu, kot konjiček pa mu je bilo še vedno čevljarstvo. Najraje je risal čevljarske vzorce in izdeloval ortopedске čevlje za posameznike. Umril je 1. 12. 1967 za rakom na ledvicah.

S pisanjem se je veliko ukvarjal. Se danes imajo sorodniki ohranjene njegove rokopisne beležke o zgodovini žirovske doline, izdelal je Mlinarjev rodovnik ter veliko pisal o razvoju čevljarstva v Zireh.

Takale pa je bila včasih čevljarska delavnica

Obrazložitev in poročilo občinskega štaba za vpis posojila za ceste

Republiška skupnost za ceste (RSC) je sprejela dne 29. marca 1976 sklep o razpisu posojila za novogradnje, rekonstrukcije in modernizacije magistralnih in regionalnih cest v SR Sloveniji. Stanje cest, prometa in drugih objektov, ki služijo prometu je tako, da terjajo takojšnje in odločno ukrepanje.

Tako smo se odločali tudi v širokih razpravah v srednjeročnem planu vzdrževanje in izgradnje cestnega omrežja

v Sloveniji za obdobje 1976—1980. Razpis posojila, ki so ga podprli Skupščina SR Slovenije, Izvršni svet, kakor tudi družbenopolitične organizacije v Sloveniji, bo le pospešil zakrpati veliko vrzel med potrebami in možnostmi:

- modernizirati 728 km makadamskih cest,
- ojačati 601 km moderniziranih cest,
- rekonstruirati 216 km cest,

— na novo zgraditi 117 km cest od tega 36 km avtocest,

— zgraditi 22 cestnih mostov, več podpornih zidov, obcestnih počivališč, zavarovanj železniških prehodov in odpraviti več črnih točk.

Za vsa ta dela, redno vzdrževane, odplačilo obveznosti in poslovanje ustreznih služb bi v obdobju 1976—1980 potrebovali 10.847,2 milijona N din (1.084,72 milijard S din). Razpisano posojilo v višini 900 milijonov N din (90

milijard S din) pokriva le 9% potrebnih sredstev za izvedbo srednjeročnega plana.

KAJ JE NASA OBVEZNOST:

Računajoč po številu zaposlenih je obveznost škofjeloške občine zbrati

17.350.000,00 din
1,735 milijarde S din).

Javno posojilo je treba vpisati do 31. oktobra 1976, vplačuje pa se lahko v največ 24 mesečnih obrokih. Obresti za

posojilo so 10%, kar nas lahko v vpisovanju le stimulira. Posojilo se bo začelo vračati 1. julija 1976. leta in bo vrnjen vsem vpisnikom zadnji obrok v juliju leta 1983.

KDO VPISUJE POSOJIL ZA CESTE IN KOLIKO

1. Posojilo vpisujejo vsi zaposleni v svojih delovnih organizacijah na vpisnih mestih. Vsak zaposlen naj vpiše najmanj polovico enome-sečnega osebnega dohodka. (Nadaljevanje na 11. str.)

(Nadaljevanje z 10. str.)

Zaposleni pri zasebnih obrtnikih vpisujejo posojilo pri KS, pošti ali banki.

2. Upokojenci vpišejo posojilo v krajevni skupnosti, na pošti ali v banki. Vsak upokojenec naj vplača najmanj polovico enomesečne pokojnine. Upokojenci, ki vzdržujejo družinske člane ne vpišejo posojila, če znaša dohodek na vzdrževanega družinskega člana manj kot 1.200,00 din in tudi ne upokojenci, ki prejemajo minimalno pokojnino in živijo sami.

ji, nagibi, nosilnost) kot jih zahteva zakon in je kvaliteten priprava za polaganje asfalta.

— Rekonstrukcija — večja, manjša, pomeni spremembo elementov ceste po širini, zavojih, nosilnosti in tudi predstavitev trase, če je to potrebno.

— Ojačaneje asfalta je ojačitev nosilnosti z novo plastjo, injiciranjem drsečih terenov, opornih zidovi itd.

— Most na Trebiji bo nov z najmanj tako širino, kot bo vozišče in z večjo nosilnostjo.

ležna tolikih sredstev, da bi bila vožnja varna in udobna.

Posebej poudarjamo, da bo program gradnje in modernizaciji cest zožen, če posojilo ne bo uspelo in ne moremo računati, da bodo ta dela opravljena. Zato se mi odločamo o svoji »cestni prihodnosti«, če se odločimo čimprej in čimveč posojila vpisati.

Za morebitne nejasnosti ali dodatna tolmačenja se obračajte na predsednike komisij na vpisnih mestih v svojih delovnih organizacijah, kra-

VIII. Gasilski kongres v Novi Gorici

V soboto in nedeljo, dne 5. in 6. junija 1976 je bil v Novi Gorici 8. kongres gasilske zveze Slovenije. V počastitev kongresa je bil izveden v soboto in nedeljo pester kulturni spored, ob zaključku kongresa pa velika povorka gasilskih enot in enot civilne zaščite.

Povorke in zborovanja smo se udeležili tudi člani in članice gasilskega društva Dobračeva. V mimohodu so sodelovale vse gasilske enote iz zahodne Slovenije, pa tudi številne enote iz Gorenjske, Stajerske, Notranjske in Doljske.

V skoraj enournem mimohodu so se zvrstile gasilske enote s prapori, enote civilne zaščite, reševalne enote, naj-sodobnejša motorizirana gasilska tehnika do strojev za rušenje in odstranjevanje ruševin pri potresih in podobnih nesrečah.

Na slovesnem zborovanju je govoril tov. Mitja Ribičič o pomenu gasilstva pri reševanju vseljidske imovine pred požari in elementarnih ter drugih nesrečah. Kod gostje kongresa so prisostvovali tudi predstavniki drugih republik in sosednjih držav.

Ivan Reven

KAJ BO V NASI OBCINI ZGRAJENO V OBDOBJU 1976—1980

St. ceste	St. c. odseka	Naziv cestnega odseka	Dolž. v km	Vrsta ukrepa	v 000.—
314	74	Petrovo brdo—Podrošt	7,0	moder. makadama	9.800
314	75	Podrošt—Cešnjica	3,2	moder. makadama	3.800
314	75	Podrošt—Cešnjica	4,4	ojačitev asfalta	11.900
314	77	Škofja Loka	0,4	večja rekonstrukcija	5.200
314	78	Škofja Loka—Jepca	3,9	manjša rekonstrukcija	12.500
314	110	Šk. Loka—Gorenja vas	0,8	večja rekonstrukcija	5.600
319	110	Šk. Loka—Gorenja vas			
		—Todraž	17,0	večja rekonstrukcija	300.000
319	111	Gorenja vas—Trebija	3,0	ojačitev asfalta	4.200
319	112	Trebija—Sovodenj	5,7	moder. makadama	6.800
319	113	Sovodenj—Cerkno	2,0	moder. makadama	2.800
			3,9	moder. makadama	4.700
378	374	Logatec—Žiri	3,9	moder. makadama	4.700
378	375	Žiri—Trebija	5,45	ojačitev asfalta	7.600
					374.000
378		most Trebija		novogradnja	8.000
					382.000

posojilo za ceste varnejša vožnja

vpisna mesta: ozd - sđk - krajevne skupnosti delovne skupnosti poslovne banke in skupnosti samoupravne organizacije in skupnosti

3. Obrtniki vplačujejo v krajevni skupnosti, pošta ali banki. Vsak obrtnik naj naj vplača najmanj 2 % doseženega dohodka za leto 1975.

4. Kmetje in polkmetje vpisujejo posojilo pri krajevni skupnosti in sicer 50 % enoka.

5. Delovne organizacije vpisujejo posojilo pri SDK, kjer imajo žiro račun v enem ali dveh obrokih po zaključnem računu za leto 1976 in 1977. Vplačajo najmanj 1 % od bruto izplačanih OD za leto 1975.

Vpis posojila je vsekakor prostovoljno dejanje vsakega občana ali delovne organizacije. Občinski štab, ki se zaveda velike odgovornosti do zbiranja posojila, občanom priporoča in predlaga, da vpišejo najmanj toliko, lahko tudi več. Saj vpis posojila pomeni dobre naložbe sredstev vsled visokih obrestí. Vsak znesek bo dobrodošel, če ga bomo vplačali z zavestjo, da sebi gradimo boljše ceste in večjo varnost.

— Modernizacija makadama pomeni modernizacijo po vseh elementih (širina, zavo-

Cesto Škofja Loka—Gorenja vas—Todraž ali takozvano Uransko cesto bo v tem planskem obdobju vsled transporta za rudnik in povečanega drugega prometa po Poljanski dolini treba rekonstruirati. Sredstva zanjo zagotavlja RSC s planom in investitor v rudniku Savske elektrarne vsak 50 %.

Uresničitev tega plana izgradnje in modernizacije cest pomeni, da bo vnašni občini investirano 382.000.000 N din ali (38,2 milijarde S din). Zato nas program obvezuje, da se temeljito aktiviramo in postavimo vse sile, da vpis posojila v škofjeloški občini uspe.

V Sloveniji mora biti vpisano najmanj 95 % od predvidene vsote 90 milijard S din, da posojilo uspe. Če bo vpisano manj, bodo občani dobili vrnjena vplačana sredstva.

Vsa sredstva ob uspelem vpisu, ki bi bila zbrana nad našo občinsko obvezo, bomo lahko po dogovoru z RSC sami usmerili na tiste regionalne cestne odseke v naši občini, ki niso bila do sedaj de-

jevnih skupnostih, na skupščino občine, oddelek za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve Pokorn Peter, referenta za krajevne skupnosti Rajgelj Alojza ali na občinski štab za vpis posojila.

Republiška skupnost za ceste nam je sporočila, da je v srednjeročnem načrtu tudi modernizacija ceste Žiri—Logatec v dolžini 14,4 km, torej v celoti.

Vplačevalci posojila bodo imeli tudi določene ugodnosti pri najemanju posojil, saj bodo lahko vplačano posojilo za ceste koristili kot polog.

Dr. Ivan Kavčič, starosta žirovskih intelektualcev se je oglašil in za tiskovni sklad žirovskega tajmsa poslal 100 dinarjev.

Iskrena zahvala!

VAŠA KRI REŠUJE ŽIVLJENJE; SAMO KRI NADOMESTI KRI!

Kdaj parkirišče?

Takole je sedaj na našem dvorišču. Kdaj bo drugače?

Akordi so izzveneli

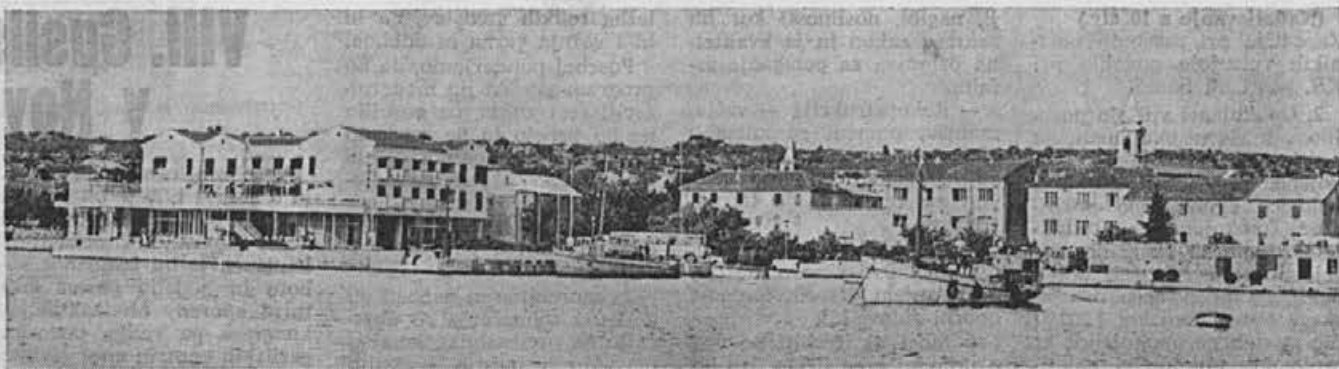
Na občinski pevski reviji je nastopilo 13 zborov. Prizadevnim priznanje!

Pomen plavanja za naš organizem

Bližajo se vroči dopustniški dnevi, ko se večina zaposlenih odpravi z družinami na krajše ali daljše izlete. Ze po tradiciji si izberemo tak cilj, kjer se bomo po naporni vožnji ali hoji, lahko privoščili prijetno ohladitev v vodi, pa naj bo to jezero, morje ali reka. Seveda, pogoj za veselje v vodi pa je, da znamo dobro plavati.

Plavanje je že zelo stara oblika telesne aktivnosti in sodi k osnovni gibalni izobrazbi. Ze antični Grki so z besedami: »ne zna ne pisati niti plavati«, ponazorili pomen plavanja za vsakega človeka. To je gibalna aktivnost, primerna za vsa obdobja življenja — od četrtega, petega leta, pa vse do visoke starosti. Za učenje tehnike plavanja pa so najboljša otroška leta, med 7. in 8. letom starosti, kjer se otroci ob strokovnem vodenju nauče samostojno plavati že po približno sedmih dneh. Zato se je na vseh šolah, kjer nimajo v bližini plavalnih bazenov, razvila šola v naravi. Naloga take organizirane pedagoške metode je, da se vsi učenci vsake šole, nauče samostojno plavati. Vendar vsi niso imeli možnosti, da bi se že v šoli naučili plavati. To so predvsem ljudje srednjih in starejših let, ki jim razmere niso dopuščale športnih aktivnosti. Da bi se tudi ti, povečini delavci iz proizvodnje, lahko naučili te osnovne gibalne aktivnosti, so v krajih, kjer imajo bazene, organizirani tečajji za neplavalce. Ti so vedno zelo dobro obiskani in tudi veselo vsakega posameznika po končanem tečaju, je zelo veliko. Tudi v naši krajevni skupnosti ter v samem kolektivu je zelo veliko neplavalcev, ki bi se gotovo radi

čimprej naučili plavati. Zal se na tem področju v Žireh premalo dela, vse premalo je pobud za organiziranje plavalnih tečajev ali za izgradnjo plavalnega bazena v Žireh.

Sicer so za izvedbo plavalnih tečajev za odrasle še druge možnosti in upam, da se

bodo kmalu javili vsi tisti, ki bi se radi naučili plavati.

Plavanje pa je zelo koristno tudi iz zdravstvenega vidika. Vključuje namreč celoten sistem gibalnih sposobnosti, zato je zelo koristno za vzdrževanje in izboljšanje telesnih sposobnosti. Svetovno znani športni zdravniki svetujejo plavanje tistim, ki

imajo slabo držo telesa ali okvare na hrbtenici, tudi poškodbe drugih delov telesa najhitreje odpravimo s plavanjem (razmigovanje po odstranitvi mavčnih oblog, po operacijah).

Seveda ni pametno, da se zadovoljimo samo z lenobnimi veslji tik ob obali, ampak se je potrebno odločiti

tudi za daljše proge, ki jih poizkušamo čim hitreje preplavati.

Znanje plavanja je ključnega pomena za vse druge športe na vodi. Kdor ne zna plavati, si ne more privoščiti niti čolnarjenja, potapljanja, podvodnega ribolova, smučanja na vodi, ali skakanja v vodo. Iztok ANDREUZZI

Žirovski judoisti uspešni na gorenjskem prvenstvu

Konec maja je bilo na Jesenicah Gorenjsko prvenstvo v judu. Zbralo se je okrog petdeset tekmovalcev. Razvrščeni so bili v pet težinskih kategorij in v absolutno kategorijo.

Tekmovalci Alpine so sodelovali v polsrednji in v srednji kategoriji.

Milan Jereb je v srednji kategoriji premagal vse tekmovalce in zasedel 1. mesto.

V polsrednji kategoriji je Tuše Branko najbolje tekmoval. Izgubil je le z enim nasprotnikom in zasedel 2. mesto.

Milan Frelj pa je zasedel 4. mesto.

Tone MLAKAR

Prvenstvo Zagreba u malom nogometu

IZJEDNACENA KONKURENCIJA

ZAGREB — Na prvenstvu Zagreba u malom nogometu što se održava u organizaciji »Partizana« — Črnorec a pod pokroviteljstvom Općinske konferencije SSRN Črnorec i tvornice obuće »Alpina-Ziri« odigrano je osam kola. Prema dosadašnjim

igrama najviše izgleda da osvoji naslov prvaka ima momčad »Vejin« koja je uz »Grahorovu« i jedina neporažena momčad.

U drugoj ligi. Pliva je siguran prvak — prvligaši su Industromontaža i Marlboro. Na začelju gužva — četiri momčadi bori se za dva mjesta koja osiguravaju opstanak.

Rezultati 10. kola: Alpina Ziri — Srednjoškolač 1:1, Industromontaža — Na-Ma 5:0, Pliva — Borongaj sjever 1:1, Pepsi — Franck 2:1, Plavi valjak — Elektro servis 2:2, Marlboro — TEI 3:1. Na tablici vodi Pliva (16) a slijede Industromontaža (15) i Marlboro (15). Alpina Ziri (12) itd.

»DELO ŽIVLJENJE« je glasilo ALPINE tovarne obutve Ziri, Stara vas 23 — n. sol. o., ki ima v svoji sestavi TOZD Proizvodnja obutve, TOZD Prodaja obutve in Delovno skupnost skupnih služb.

Ureja ga uredniški odbor:

Vladimir Pivk
Alfonz Zajec
Ivan Capuder
Janez Smeh
Martina Gregorač

Majda Jesenko — glavni urednik

Nejko Podobnik — odgovorni urednik

Izhaja mesečno. Naklada 1600 izvodov.

Fotografije: Franc Jesenko

Tisk: Gorenjski tisk, Kranj

V vrtcu bo kmalu veselo čebljanje ...

šport za vsakogar

TRIM

Za vse velja po napornem delu razvedrilo, krepitev telesa in duha. Tudi za tiste, ki tega niso še vajeni!